

МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

**Испитни каталог
за државну матуру у
школској години 2026/2027.**

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ИСПИТНИ КАТАЛОГ ЗА **ДРЖАВНУ МАТУРУ** У ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ 2026/2027.
МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

САДРЖАЈ

УВОД	5
1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА	6
2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ	7
2.1. РАЗРАЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНИХ ИСХОДА	7
2.2. СПИСАК МУЗИЧКИХ ПРИМЕРА	9
3. СТРУКТУРА ИСПИТА	12
4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА	13
4.1. ТРАЈАЊЕ ИСПИТА	13
4.2. ИЗГЛЕД ИСПИТА И НАЧИН РЕШАВАЊА	13
4.3. ПРИБОР	14
4.4. УСЛОВИ НЕОПХОДНИ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ИСПИТА	14
5. ОПИС БОДОВАЊА	15
6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА	16
6.1. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ВИШЕСТРУКОГ ИЗБОРА	16
6.2. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ПОВЕЗИВАЊА	18
6.3. ПРИМЕР ЗАДАТКА КРАТКОГ ОДГОВОРА	20
7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ	21

УВОД

Музичка уметност је изборни предмет државне матуре.

Испитни каталог за државну матуру из Музичке уметности је основни документ испита који наводи и објашњава циљеве, подручја испитивања, критеријуме и начине испитивања и бодовања испита из школске године 2026/2027. Усклађен је са одобреним наставним програмом за наставни предмет Музичку културу за основне школе и Музичку уметност за гимназије¹.

Кандидат² који је слушао Музичку уметност према двогодишњем наставном програму требао би да прошири стечено знање садржајима гимназијског наставног програма користећи додатну одобрену литературу.

Испитни каталог садржи седам поглавља:

1. Подручја испитивања
2. Образовни исходи
3. Структура испита
4. Технички опис испита
5. Опис бодовања
6. Примери задатака
7. Припрема за испит.

Прво и друго поглавље указују на оно шта се испитује на испиту. У првом поглављу су наведена подручја испитивања, а у другом поглављу се наводе кључна знања и вештине које кандидат треба да усвоји.

Треће, четврто и пето поглавље описују метод испитивања, структуру и облик испита, врсте задатака и начин решавања и вредновања задатака и испитних целина.

У шестом поглављу наведени су примери задатака с детаљним објашњењем, а у седмом поглављу објашњено је на који се начин треба припремити за испит.

¹ (NN, не. 7/19, 22/1 2019), Одлука о доношењу наставног плана и програма за предмет Музичка култура за основну школу и Музичка уметност за гимназије у Републици Хрватској

² Термин “кандидат” у тексту каталога има опште значење те се примењује и на кандидаткиње и на кандидате.

1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА

Циљ испита државне матуре из Музичке уметности је да се испита и вреднује ниво усвајања знања из основа музичке уметности, укључујући разумевање њених интердисциплинарних карактеристика и ниво вештина аналитичког слушања квалитетних и репрезентативних музичких достигнућа различитог порекла, стилова и врста. Испит се састоји од две испитне целине које испитују следеће домене из наставног програма музичке уметности за гимназије:

Домен А: *Слушање и упознавање музике*

Домен Ц: *Музика у контексту.*

Првом испитном целином (*Музика у контексту*) испитује се знање о основама Музичке уметности (основни музички појмови, музичке врсте и облици, специфичности њихове грађе, врста музике, музички стилови, правци и жанрови, карактеристике хрватске музике у ужем и ширем контексту, развој музичке уметности кроз историју и улоге најистакнутијих композитора и њихових репрезентативних дела).

Другом испитном целином (*Слушање и упознавање музике*) испитује се вештина слушања са разумевањем (примена основних музичких појмова приликом анализе два музичка примера појединачно и компаративно, препознавање и разликовање компоненти музичких дела светског и националног музичког наслеђа, издвајање музичких стилова и препознавање репрезентативних композиција најистакнутијих композитора).

2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ

2.1. РАЗРАЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНИХ ИСХОДА

У оквиру прве испитне целине (*Музика у контексту*) испитује се знање о основама музичке уметности.

Табела 1. Разрађивање образовних исхода прве испитне целине Музика у контексту

ПОДРУЧЈЕ 1. МУЗИКА У КОНТЕКСТУ		
ПОТПОДРУЧЈЕ	ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ ИЗ КУРИКУЛУМА	РАЗРАЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНИХ ИСХОДА
1.1. Основни музички појмови	Ученик описује историјски развој музичке уметности. (SŠ GU C.1-4.3.)	- да разликује компоненте музичког дела - да разликује начине извођења музичких дела - да препознаје и разликује начине бележења музике
	Ученик разликује различите врсте музике и музичке жанрове и описује њихове међусобне утицаје и спајања (<i>crossover</i> и <i>фузија</i>). (SŠ GU C.1-4.4.)	да разликује врсте музике
	Ученик спаја музичку уметност са другим уметностима. (SŠ GU C.1-4.5.)	да именује и разликује начине музицирања текста
1.2. Музички врсте и облици	Ученик описује историјски развој музичке уметности. (SŠ GU C.1-4.3.)	да разликује специфичности грађе музичких врста и облика одређених стилских периода
	Ученик спаја музичку уметност са другим уметностима. (SŠ GU C.1-4.5.)	да разликује мултимедијалне музичке врсте
1.3. Музички стилови	Ученик описује историјски развој музичке уметности. (SŠ GU C.1-4.3.)	- да хронолошки одреди трајање стилских периода са одговарајућим представницима и њиховим репрезентативним делима - да разликује музичке стилске карактеристике - да разликује врсте тонске грађе - да именује и разликује технике компоновања и композиционе поступке
	Ученик разликује различите врсте музике и музичке жанрове и описује њихове међусобне утицаје и спајања (<i>crossover</i> и <i>фузија</i>). (SŠ GU C.1-4.4.)	- да повезује развој технологије и музике у 20. и 21. веку - да повезује развој хрватске музике са музичким достигнућима у свету

У оквиру друге испитне целине (Слушање и упознавање музике) испитује се вештина слушања са разумевањем два музичка примера појединачно и паралелно.

Табела 2. Разрађивање образовних исхода друге испитне целине Слушање и упознавање музике

ПОДРУЧЈЕ 2. СЛУШАЊЕ И ПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ		
ПОТПОДРУЧЈЕ	ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ ИЗ КУРИКУЛУМА	РАЗРАЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНИХ ИСХОДА
2.1. Основни музички појмови	Ученик слушно препознаје и анализира музичко-изражајне компоненте и структуре облика у познатим композицијама, класичне, традиционалне и популарне музике. (SŠ GU A.1-4.2.)	- слушно разликовати компоненте музичког дела: извођаче музичког дела, извођачке саставе, темпо, меру, ритам, динамику, тон, мелодију, хармонију, музички облик и музички слог - слушно препознати, именовати и разликовати начине извођења музичког дела - слушно препознати, именовати и разликовати начине музицирања текста
2.2. Музички врсте и облици	Ученик слушно препознаје и анализира музичко-изражајне компоненте и структуре облика у познатим композицијама класичне, традиционалне и популарне музике. (SŠ GU A.1-4.2.)	слушно разликовати специфичности грађе музичких врста и облика одређених стилских периода
2.3. Музички стилови	Ученик слушно препознаје и анализира карактеристике музичко-стилских периода и музичких праваца и жанрова. (SŠ GU A.1-4.3.)	- слушно разликовати музичке карактеристике одређених стилских периода - слушно разликовати технике компоновања и композиционе поступке
	Ученик познаје одређени број композиција. (SŠ GU A.1-4.1.)	слушно разликовати врсте музике
	Ученик слушно препознаје и анализира музичко-изражајне компоненте и структуре облика у познатим композицијама класичне, традиционалне и популарне музике. (SŠ GU A.1-4.2.)	слушно препознати и разликовати врсте тонске грађе
	Ученик слушно препознаје и анализира карактеристике хрватске традиционалне музике и музике света. (SŠ GU A.1-4.4.)	слушно препознати и разликовати карактеристике хрватске традиционалне музике и музике света
2.4. Репрезентативне композиције најпознатијих композитора	Ученик познаје одређен број композиција. (SŠ GU A.1-4.1.)	именовати представнике одређених стилских периода и њихова репрезентативна дела

2.2. СПИСАК МУЗИЧКИХ ПРИМЕРА

У овом поглављу је наведен списак музичких примера за државну матуру:

1. М. де Арас: *То беше у мају*
2. Ђ. П. да Палестрина: *Муса Пале Марцела (Kyrie)*
3. Р. де Вакјерас: *Kalenda maia*
4. О. ди Ласо: *Super flumina Babylonis*
5. К. Монтеверди: *Не браните ми умрети (Lasciate mi morire)*
6. А. Патрициј: *Што је леп на вили злаћани косе прам*
7. Ј. С. Бах: *Бранденбуршки концерт у Ф-дуру, бр. 2 (I и II став)*
8. Ј. С. Бах: *Прелудијум и fuga у ц-молу из Добро темперованог клавира, I св.*
9. Ј. С. Бах: *Кантата BWV 140, Wachet auf, ruft uns die Stimme (бр. 4: Zion hört die Wächter Singen)*
10. Ј. С. Бах: *Токата и fuga у д-молу*
11. Ј. С. Бах: *Мука по Матеју (бр. 71: Рецитатив са хором)*
12. Ј. С. Бах: *Свита бр. 2 у х-молу за флауту, гудачки оркестар и чембало*
13. Г. Ф. Хендл: *Месија (Алелуја)*
14. И. Лукачић: *Певајте и свирајте (Canite et psallite)*
15. Х. Пурсел: *Дидона и Енеј, III чин, арија Тужаљка Дидоне (When I am laid in earth)*
16. Ф. Куперин: *Сестра Моника*
17. Ј. Хајдн: *Гудачки квартет у Д-дуру, оп. 64, бр. 5, Шева*
18. Ј. Хајдн: *94. симфонија у Г-дуру (II став)*
19. Ј. Хајдн: *104. симфонија у Д-дуру, Лондонска*
20. В. А. Моцарт: *Соната за клавир у А-дуру, KV 331*
21. В. А. Моцарт: *Мала ноћна музика, KV 525 (I и II став)*
22. В. А. Моцарт: *Соната за клавир у Ц-дуру, KV 545*
23. В. А. Моцарт: *40. симфонија у г-молу, KV 550 (I став)*
24. В. А. Моцарт: *Don Giovanni, KV 527 (Увертира; дует Зерлине и дон Ђованија из I чина; Финале)*
25. В. А. Моцарт: *Requiem, KV 626 (бр. 1: Kyrie; бр. 7: Lacrimosa)*
26. Л. ван Бетовен: *Гудачки квартет у ц-молу, оп. 18, бр. 4*
27. Л. ван Бетовен: *Соната за клавир у цис-молу, оп. 27, бр. 2*

28. Ф. Шопен: *Мазурка у а-молу*, оп. 17, бр. 4
29. Ф. Шопен: *Полонеза у Ас-дуру*, оп. 53
30. Ф. Менделсон-Бартолди: *Концерт за виолину и оркестар у е-молу*, оп. 64 (I став)
31. Ф. Шуберт: *Липа (Der Lindenbaum)*
32. Ф. Шуберт: *Двојник*
33. Р. Шуман: *Сањарење из циклуса Дечји призори*
34. Ф. Крежма: *Scherzino*
35. В. Лисински: *Вече*, оркестарска идила
36. Ф. Ливадић: *Камена диева*
37. Ј. Брамс: *4. симфонија у е-молу*, оп. 98
38. А. Дворжак: *Славенски плес у г-молу*, оп. 46, бр. 8: *Furiant*
39. А. Дворжак: *9. симфонија у е-молу*, оп. 95, *Из новог света* (I и II став)
40. Ђ. Пучини: *Тоска* (арија Каварадосија из III чина)
41. Б. Сметана: *Влтава*
42. Р. Вагнер: *Die Walküre* (*Кас валкира* из III чина)
43. М. П. Мусоргски: *Борис Годунов* (Пролог, 2. приказ, *Крунидба Бориса*; II чин, 5. приказ, *Борисов монолог и приказ са сатом*)
44. Ј. Сибелијус: *Finlandia*, оп. 26
45. К. Дебиси: *Clair de lune*
46. К. Дебиси: *Прелудијум за Поподне једног фауна*
47. А. Берг: *Wozzeck* (4. и 5. сцена из III чина)
48. Г. Малер: *1. симфонија у Д-дуру*, *Титан* (III став)
49. С. Прокофјев: *Класична симфонија у Д-дуру* (I став)
50. И. Стравински: *Петрушка* (1. слика: *Карневалски сајам*, *Руски плес*; 2. слика: *Петрушкина соба*)
51. И. Стравински: *Посвећење пролећа* (*Увод*; *Весници пролећа*: *плесови младића и девојака*; *Обред отмице*)
52. Р. Штраус: *Враголије Тила Ојленипигела*, оп. 28
53. Б. Берса: *Сунчана поља*
54. К. Барановић: *Црн-бел*
55. И. Матетић-Роњгов: *Ћаће мој*
56. Ј. Готовац: *Коледа*

57. Б. Папандопуло: *Концерт за ксилофон и гудаче*
58. Д. Пејачевић: *Концерт за клавир и оркестар у г-молу*, оп. 33 (I став)
59. Ш. Славенски: *Вода звира*
60. С. Шулек: *Први класични концерт за оркестар* (II став).

НАПОМЕНА:

- Наведени музички примери су приложени уз каталог у mp3 формату на интернетској страници Националног центра за вањско вредновање образовања.
- Ако је музички пример композиција од више ставова или веће музичко сценско дело, приликом навођења назива музичког примера на за то предвиђено место у другој испитној целини је неопходно уз назив дела навести и припадајући одломак наведен у загради (нпр. I став или II став или Сарабанде или арија Зринског из II чина и сл.).
- Приликом именовања композитора музичког примера на за то предвиђено место у другој испитној целини је неопходно навести композитора на начин наведен у Списку музичких примера. Пример за правилно именовање композитора је нпр. Петар Иљич Чајковски или П. И. Чајковски, а пример за неправилно именовање композитора је P. I. Tschaikovsky и сл.

3. СТРУКТУРА ИСПИТА

Испит се састоји од испитне целине *Музика у контексту* и испитне целине *Слушање и упознавање музике*. Садржи укупно 51 задатак (задатке вишеструког избора, задатке повезивања и задатке кратког одговора).

Прва испитна целина (*Музика у контексту*) садржи 21 задатак. Структура прве испитне целине приказана је у табели 3.

Табела 3. Структура прве испитне целине *Музика у контексту*

ВРСТА ЗАДАТКА	БРОЈ ЗАДАТАКА
Задаци вишеструког избора	18
Задаци повезивања	3
УКУПАН БРОЈ ЗАДАТАКА	21

Друга испитна целина (*Слушање и упознавање музике*) састоји се од анализе првог музичког примера, анализе другог музичког примера и компаративне анализе првог и другог музичког примера.

Анализа првог и другог музичког примера се изводи након два пута слушања ових музичких примера и компаративне анализе првог и другог музичког примера након шта сте једном слушали ове музичке примере.

Друга испитна целина (*Слушање и упознавање музике*) има 30 задатака. Структура друге испитне целине је приказана у табели 4.

Табела 4. Структура друге испитне целине *Слушање и упознавање музике*

ДЕЛОВИ ДРУГЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ	ТИП ЗАДАТКА	БРОЈ ЗАДАТАКА
Анализа 1. музичког примера	Задаци вишеструког избора	8
	Задаци кратког одговора	2
Анализа 2. музичког примера	Задаци вишеструког избора	8
	Задаци кратког одговора	2
Компаративна анализа првог и другог музичког примера	Задаци вишеструког избора	5
	Задаци повезивања	5
УКУПАН БРОЈ ЗАДАТАКА		30

4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА

Технички опис испита подразумева трајање испита, изглед и начин решења испита, прибор за решење испита и услове неопходне за провођење испита.

4.1. ТРАЈАЊЕ ИСПИТА

Испит траје **90 минута** без паузе.

Прва испитна целина (*Музика у контексту*) траје **20 минута**.

Друга испитна целина (*Слушање и упознавање музике*), која укључује слушање музичких примера, траје **70 минута**.

Временик спровођења испита објављен је на мрежној страници Националног центра за вањско вредновање образовања (www.ncvvo.hr).

4.2. ИЗГЛЕД ИСПИТА И НАЧИН РЕШАВАЊА

Кандидат добија сигурносну кесицу у којој се налазе сви испитни материјали. Садржај листова за концепт **неће** се бодовати.

Важно је пажљиво прочитати текст општих упутстава и текст упутства за решење задатака и означавање тачних одговора.

Дозвољено је решавање задатака из прве испитне књижице (*Музика у контексту*) током трајања целог испита, осим током репродукције музичких примера.

Задаци у другој испитној целини (*Слушање и упознавање музике*) односе се на потпуне музичке примере, осим ако у задацима није наведено да се односе само на одређене делове музичких примера.

Примери упутства за решавање појединачних врста задатака могу се пронаћи у поглављу *Примери задатака*.

У задацима затвореног типа (вишеструког избора и повезивања), кандидат мора да означи исправне одговоре знаком X у листу за одговоре. Ако кандидат означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати с 0 (нула) бодова без обзира на то шта се међу означенима налази и тачан одговор.

У задацима отвореног типа (кратког одговора), кандидат мора да одговори кратким одговором са једном или неколико речи на предвиђено место у испитној књижици. Ако кандидат погрешно, треба да прецрта нетачан одговор, стави га у заграду, напише тачан одговор и стави параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме) поред тачног одговора.

При решавању задатака отвореног типа, кандидати могу да користе лист за концепт, али на крају морају своје одговоре читко да упишу на предвиђено место у испитној књижици.

4.3. ПРИБОР

Приликом писања оба дела испита, дозвољено је користити само хемијску оловку којом се пише плавом или црном бојом.

4.4. УСЛОВИ НЕОПХОДНИ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ИСПИТА

Да би се спровели испити у Музичкој уметности, неопходно је да се осигура:

- а) веома квалитетан репродуктор звука (*CD-player*, пар звучника по 50 W са одговарајућим појачалом)
- б) акустички одговарајућу просторију за обављање испита (учионица одвојена од спољних извора звука и прикладна за мањи број ученика са врло малим одеком звука).

5. ОПИС БОДОВАЊА

Кандидат на испиту може постићи **100** бодова.

Прва испитна целина (*Музика у контексту*) има **30** бодова (табела 5). Сваки тачно означени одговор у задатку, то јест, у делу задатка, ако се у задатку тражи више тачних одговора, доноси 1 бод.

Табела 5. Бодовање прве испитне целине Музика у контексту

ТИП ЗАДАТКА	БРОЈ БОДОВА
Задаци вишеструког избора	18
Задаци повезивања	12
УКУПАН БРОЈ БОДОВА	30

Друга испитна целина (*Слушање и упознавање музике*) доноси **35** бодова (табела 6). Сваки исправно означени одговор у задатку, то јест, делу задатка, ако се задатак састоји од више делова, доноси 1 бод. Због сложености и захтевности анализе одслушаних музичких примера, укупан број бодова (35) множи се са два (поступак пондерисања) и износи **70** бодова.

Табела 6. Бодовање друге испитне целине Слушање и упознавање музике

ДЕЛОВИ ДРУГЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ	ТИП ЗАДАТКА	БРОЈ БОДОВА
Анализа 1. музичког примера	Задаци вишеструког избора	8
	Задаци кратког одговора	2
Анализа 2. музичког примера	Задаци вишеструког избора	8
	Задаци кратког одговора	2
Компаративна анализа 1. и 2. музичког примера	Задаци вишеструког избора	5
	Задаци повезивања	10
УКУПАН БРОЈ БОДОВА		35

6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА

Примери задатака дати су у овом поглављу. Сваки пример задатка попраћен је упутствима за решавање задатка, тачним одговором / тачним одговорима, подручје испитивања потподручјем, образовним исходом који се тестира овим задатком и методом бодовања.

Поред примера задатака из друге испитне целине (*Слушање и упознавање музике*) постоје и музички примери на основу којих је задатак постављен.

6.1. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ВИШЕСТРУКОГ ИЗБОРА

Задаци вишеструког избора састоје се од упутства (у којем је описан начин решавања задатка које је заједничко за све задатке овог типа у низу), основе (у којој је задатак постављен) и четири понуђена одговора, од којих је један тачан.

Задатак вишеструког избора из прве испитне целине

Упутство за решење задатка вишеструког избора гласи:

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.

Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

Тачан одговор доноси један бод.

Задатак:

У којој музичкој врсти се појављује соло каденца?

- A. у класицистичком концерту
- B. у концертној увертири
- C. у романтичној симфонији
- D. у романтичној свити

ТАЧАН ОДГОВОР: A. у класицистичком концерту

ПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 1. *Музика у контексту*

ПОТПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 1.2. *Музичке врсте и облици*

ОБРАЗОВНИ ИСХОД: разликовање специфичности грађе музичких врста и облика појединих стилских раздобља

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора

Задатак вишеструког избора из друге испитне целине

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.

Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

Тачан одговор доноси један бод.

Задатак:

Какав је темпо одсслушаног музичког примера³?

- A. веома спор
- B. брз
- C. веома брз
- D. променљив

ТАЧАН ОДГОВОР: D. променљив

МУЗИЧКИ ПРИМЕР: Александар Бородин: *Кнез Игор, Половјецки плесови* из II. чина (одломак)

ПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2. *Слушање и упознавање музике*

ПОТПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2.1. *Основни музички појмови*

ОБРАЗОВНИ ИСХОД: слушно разликовати компоненте музичког дела: извођаче музичког дела, извођачке саставе, темпо, меру, ритам, динамику, тон, мелодију, хармонију, музички облик и музички слог

БОДОВАЊЕ: 1 бод - тачан одговор

0 бодова - нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора

6.2. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ПОВЕЗИВАЊА

Задатак повезивања из прве испитне целине састоји се од упутства (у којем је описан начин решавања задатка које је заједничко за све задатке овог типа у низу), основе (у којима је задатак постављен) и четири са садржајем означена бројевима од 1. до 4. које треба повезати са једним од низа означених словима од А. до F.

Задатак повезивања из прве испитне целине

Упутство за решавање задатка повезивања гласи:

У следећим задацима **сваки** садржај означен бројем повежите **само с једним** одговарајућим садржајем који је означен словом.

Два садржаја означена словом не могу се повезати.

Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

Сваки тачан одговор доноси један бод.

Задатак:

Повежите сваки од горе наведених музичких дела са одговарајућом музичком врстом.

1. Ероика	А. клавирска минијатура
2. Еусебиус	В. клавирска соната
3. Рибар	С. симфонија
4. Сунчана поља	Д. симфонијска песма
	Е. соло песма
	Ф. свита

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1. С. симфонија, 2. А. клавирска минијатура, 3. Е. соло песма
4. Д. симфонијска песма

ПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 1. *Музика у контексту*

ПОТПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 1.2. *Музичке врсте и облици*

ОБРАЗОВНИ ИСХОД: разликовање специфичних материјала музичких врста и облика појединих стилских периода

БОДОВАЊЕ: 4 бода – сви тачни одговори

3 бода – три тачна одговора

2 бода – два тачна одговора

1 бод – један тачан одговор

0 бодова – сви нетачни одговори, одговори нису означени или су сви одговори означени

Задатак повезивање из друге испитне целине

Задатак повезивања из друге испитне целине састоји се од упутстава (у којем је описан начин решавања задатка које је заједничко за све задатке овог типа у низу), основе (у којем је постављен задатак) и два садржаја означена бројевима **1.** и **2.** да би се повезао са једним од садржаја означених словима од **A.** до **D.**

Упутство за решавање задатка повезивања гласи:

У следећим задацима **сваки** садржај означен бројем повежите **само с једним** одговарајућим садржајем који је означен словом.

Два садржаја означена словом не могу се повезати.

Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

Сваки тачан одговор доноси један бод.

Задатак:

Повежите сваки наведени музички пример⁴ са одговарајућом композицијом оркестра.

1. први музички пример	A. секција <i>bass continua</i> у оркестру
2. други музички пример	B. клавирска секција у оркестру
	C. оркестар без удараљки
	D. оркестар са проширенои саставом удараљки

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1. C. оркестар без удараљки, 2. D. оркестар са проширеним саставом удараљки

МУЗИЧКИ ПРИМЕРИ: 1. Ђоакино Росини: *Севилски берберин*, арија Фигара из I. чина;
2. Александар Бородин: *Кнез Игор*, Половјецки плесови из II. чина (одломак)

ПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2. *Слушање и упознавање музике*

ПОТПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2.1. *Основни музички појмови*

ОБРАЗОВНИ ИСХОД: слушно разликовати компоненте музичког дела: извођаче музичких дела, извођачке саставе, темпо, меру, ритам, динамику, мелодију, тон, хармонију, музички облик и музички слог

БОДОВАЊЕ: 2 бода – два тачна одговора

1 бод – један тачан одговор

0 бодова – сви нетачни одговори, одговори нису означени или су означени више од два одговора

6.3. ПРИМЕР ЗАДАТКА КРАТКОГ ОДГОВОРА

Задатак кратког одговора састоји се од упутстава (у којима је описан начин решавања задатка и који је уобичајен за све задатке овог типа у низу) и основе (најчешћа питања) у којој је задано шта кандидат треба да одговори.

Упутство за решавање задатка кратког одговора гласи:

У следећим задацима одговорите кратким одговором (с једном или неколико речи).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један бод.

Задатак:

Како се зове композитор слушаног музичног примера?

ТАЧАН ОДГОВОР: Александар Бородин или Бородин Александар или Бородин, Александар или А. Бородин или Бородин А. или Бородин, А. или Бородин

ПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2. *Слушање и упознавање музике*

ПОТПОДРУЧЈЕ ИСПИТИВАЊА: 2.4. *Репрезентативне композиције најпознатијих композитора*

ОБРАЗОВНИ ИСХОД: именовати представнике појединих стилских периода и њихова репрезентативна дела

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор или одговор није наведен

7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ

Савети наставницима

Наставници би требало да објасне кандидатима образовне исходе наведене у испитном каталогу. Према овим образовним исходима, треба да се саставе задаци за вежбање како би помогли кандидатима да се применом постојећег знања упознају са музичким делима.

Савети кандидатима

Кандидати треба да проуче литературу за припрему испита из Музичке уметности које чине сви уџбеници које је одобрило Министарство знаности, образовања и младих. Саставни део одобрених уџбеника је додатни дигитални садржај са којима се кандидати морају упознати. Попис одобрених уџбеника може се пронаћи на мрежној страници Министарства знаности, образовања и младих (www.mzom.gov.hr).

Попис образовних исхода за сваку испитну целину кандидатима може послужити као провера стеченог знања из основе музичке уметности и њезиних интердисциплинарних карактеристика.

Вештине слушања са разумевањем у другој испитној целини (*Слушање и упознавање музике*) провераваће се искључиво на основу понуђених музичких примера.

Да би се припремили за испит из Музичке уметности, кандидати требају да:

- пажљиво слушају музичке примере различитих врста музике и откривају њихове компоненте и стилске карактеристике
- упоређују различите музичке примере и откривају сличности и разлике између њих
- описују музичке компоненте дела (нпр. мелодију, динамику, темпо, извођачки састав, слог, облик, тонску грађу итд.) користећи одговарајуће музичке термине
- повезују поједина стилска раздобља са техником компоновања, композиционим поступцима, музичким врстама и уваженим композиторима и њиховим најважнијим композицијама (укључујући и представнике хрватске музике и њихових дела)
- препознају и разликују начине извођења музичког дела и начине подешавања музике на текст
- препознају и разликују начине бележења музике, изглед и звук традиционалних инструмената, музичких инструмената симфонијског оркестра и инструмената специфичних за одређена стилска раздобља

-
- познају музичке карактеристике одређених мултимедијалних музичких врста (нпр. опере, оперете, мјузикла, балета итд.)
 - препознју и разликују карактеристике хрватске традиционалне музике и музике света
 - препознају утицај технолошког развоја на музику кроз историју.

Да би успешно решили задатке на испиту Музичке уметности, кандидати требају:

- проучити све садржаје који су прописани испитним каталогом
- препознати релевантне материјале које је објавио Национални центар за вањско вредновање образовања
- решити спроведене испите и упоредити своје одговоре са објављеним кључем одговора
- слушати и анализирати музичке примере наведене у поглављу *Списак музичких примера* који су приложени у МРЗ формату на интернет страници Националног центра за вањско вредновање образовања.

Начин полагања испита државне матуре као и мере које се изричу у случају недозвољеног понашања ученика су прописани Правилником о полагању државне матуре (Народне новине, 56/26).

